

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Oslo, 11.03.2016

Vår ref.
65074/HS21

Deres ref.
15/6301-1

Høring av forslag til langsiktig strategi for Altinn

Vi viser til NFDs høringsbrev av 11. desember 2015 om Altinns langsiktige strategi. Departementet ber høringsinstansene særlig kommentere åtte ulike problemstillinger. Arbeidsgiverforeningen Spekter vil gi en generell kommentar samt kommentere to av problemstillingene.

Generelt og om kapasitet og sikkerhet

Ved etableringen av a-ordningen ble rapporteringer til Statistisk sentralbyrå, NAV og Skatteetaten lagt inn i en felles løsning. Det ble uttrykt en forutsetning om en styrket Altinn-løsning – Altinn 2.0 for å sikre tilstrekkelig kapasitet for a-ordningen. Spekter har gjennom høringen om etablering av a-ordningen understreket at det er viktig at denne forutsetningen ivaretas.

I en moderne teknologisk arkitektur separeres både applikasjoner og datalagre som selvstendige enheter som fungerer uavhengig av hverandre og som kommuniserer gjennom standardiserte grensesnitt (API-er). Altinn bygger på motsatt arkitektur, ved at mange funksjoner og data bygges inn i samme system.

At applikasjonene og datalagrene er separert, gjør at de kan driftes uavhengig av hverandre og på denne måten utnytte maskinressursene mer effektivt. I tillegg blir sikkerheten bedre ivaretatt da et problem i én applikasjon ikke påvirker andre applikasjoner. Dermed reduseres sårbarheten samtidig som man kan oppnå ønsket datautveksling ved å standardisere API-er for dette formål.

Ambisjonene slik de fremkommer i strategien til Altinn, betyr at man vil tillegge en rekke nye funksjoner og ansvar til Altinns tekniske plattform. Spekter mener at risikovurderingen

knyttet til dette i stor grad er fraværende i strategidokumentet. Dette er derfor en problemstilling som bør belyses nærmere før strategien besluttet.

1. Hvordan kan Altinn på en best mulig måte samvirke med andre nasjonale felleskomponenter og IKT-systemer? Stadfeste valgt, konkurranseutsatt løsning for digital postkasse

Dagens regjering har stadfestet at bruk av digital postkasse i dialogen mellom innbyggerne og det offentlige skal skje gjennom en markedsbasert og konkurranseutsatt løsning. Gjennom dette er Altinn valgt vekk som leverandør av denne tjenesten. Spekter er kjent med at markedsaktører som Postens Digipost og e-boks i tillit til at staten opptrer langsiktig og forutsigbart, har investert betydelige beløp i utvikling av gode løsninger for distribusjon av post fra offentlige og private avsendere til digital postkasse. Posten ble i tillegg tildelt kontrakt for meldingsformidling til de digitale postkassene.

I Altinns eget forslag til langsiktig strategi (innledningen til kapittel 5.1) fremgår det at Altinn på nytt vil utfordre den markedsbaserte løsningen regjeringen har gått inn for. En slik omkamp er uheldig for digitaliseringsarbeidet i det offentlige og reduserer mulighetene for å oppnå raske gevinster.

Spekter ber derfor om at det i Altinns langsiktige strategi eksplisitt kommer frem at Altinn ikke skal være eller fremstå som et alternativ til de allerede valgte, konkurranseutsatte løsningene.

I påvente av at strategien besluttet, ber vi om at NFD i samarbeid med KMD strammer inn dagens praksis og tydeliggjør for Altinn at den valgte løsningen står fast. Dette vil skape forutsigbarhet for de kommersielle aktørene og være viktig bidrag for raskere utrulling av sikker digital postkasse til borgerne.

2. Hvilket ambisjonsnivå bør Altinn legge seg på med hensyn til fremtidige behov hos brukerne og forvaltningen?

Det fremgår av høringsdokumentet (kapittel 6.2) at Altinn ønsker en sterkere pådriverrolle og vil ha rollen som «samhandlingsnav» i offentlig sektor. Forslaget til strategi fremstår mer ambisiøst og vidtrekkende enn hva det er behov og grunnlag for at Altinn skal gjøre. Dersom strategien blir vedtatt slik den foreligger, vil Altinn få en dominerende rolle i det offentlige digitaliseringsarbeidet. En slik utvidelse av mandatet til Altinn fremstår lite koordinert med de ambisjoner regjeringen har tillagt Difi innen digitaliseringsområdet. Dette skaper behov for overordnede politiske avklaringer om Altinn sin rolle i digitaliseringen av offentlig sektor så vel som i regjeringens IT-politikk for samfunn og næringsutvikling.

Spekter legger til grunn at regjeringen vil gjøre disse avklaringene og trekke nødvendig grensedragning mellom Altinn og Difi i «Digital Agenda», stortingsmeldingen om IKT-politikken som er varslet til våren. Slik grensedragning og tydeliggjøring av ansvar vil være i tråd med Produktivitetskomisjonens anbefalinger og konklusjonene i evalueringsrapporten om Difi (AgendaKaupang 2014).

Med vennlig hilsen

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Anne-Kari Bratten

Administrerende direktør